

Llegenda de l'Avencó

Tagamanent

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Vall del Congost. Costat de Can Cortines.

Coordenades:

Latitud: 41.73817
Longitud: 2.26733
UTM Est (X): 439074
UTM Nord (Y): 4620966

Classificació

Número de fitxa 08276 - 82
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Can Cortines i Antic Ajuntament](#)

Autoria de la fitxa Anna M. Gómez
Data de registre de la fitxa: dl., 26/03/2001 - 02:00

Descripció

Els pagesos de la Vall de Tenes, que s'han de confiar de l'aigua que porta el rec per poder regar els camps i els horts, des de sempre tenen un ull posat a la saó que té la terra i l'altre al cabal de la riera. I van esperant el torn de l'aigua. És evident que si plou per amunt, a la capçalera del Tenes, la riera baixa més plena i el rec també reparteix amb més generositat. Però al llarg dels temps, els pagesos han observat que si només plou

sobre l'Avencó, entre la Calma i Aiguafreda, la riera també porta més aigua. I creuen que entre l'Avencó - o la Blancó- i el Tenes hi ha un camí subterrani i secret que porta l'aigua fins a les Barbotes. Deu ser tota una aventura travessar els cingles de Bertí per sota les seves arrels. Diuen que fa molts i molts anys, dos germans que conreaven un tros al reial de Bigues es van haver de separar perquè no tenien prou terra per a tots dos. El petit va marxar i es va llogar de mosso en una masia de l'Avencó. Tot i que treballava de sol a sol, encara li quedava temps per a l'enyorament i, de nit, anava vora el riu a tirar pedretes a l'aigua perquè la mestressa de la casa li havia dit que era un bon remei per a la nostàlgia. Una nit de lluna, el pobre mosso estava tirant pedretes al riu, i de sobte, va sorgir de l'aigua una goja blanca i lluent. El noi va quedar embadalit i ella li va parlar amb suavitat dient-li que per molt que llancés pedretes, ami no es desfaria de la seva tristesa. Per aconseguir-ho havia de tirar-hi una mongeta d'aquell camp de mongeteres ufanoses que tenia darrere seu. Però no una qualsevol, sinó una mongeta d'or que hi havia dins una tavella. Que hi gravés una creu i la llancés a l'aigua amb força. El noi li va dir que no ho faria: no podia buscar aquella mongeta perquè en obrir les tavelles, encara tendres, malmetria totes les mongeteres i els amos el despatxarien. El mal encara seria pitjor. La goja li va suggerir que esperés la collita, però que s'arriscava que algú altre la trobés. I va desaparèixer, fonent-se dins l'aigua. Va arribar el novembre i l'era de la masia va quedar plena de mates de mongetera a punt de batre. El mosso, encara angoixat, colpejava amb la força amb cos i ànima per veure si saltava alguna tavella seca aquella mongeta d'or. Però, enmig d'aquell tou de mongetes i brossa i fullaraca era impossible trobar-la. Però quan va haver de ventar-les, sacsejant amb el garbell, per ficar-les als sacs, allà al bell mig del sedàs, va parèixer la mongeta d'or distingint-se de les altres, blanques i nacrades. D'amagat, hi va fer una creu amb el ganivet i va córrer al riu a llançar-la amb l'esperança de guarir el seu enyorament. Però no va ser així. I el mosso es lamentada d'haver estat tant burro de fer cas a la goja. Ara almenys tindria una mongeta d'or. La seva malenconia encara va créixer més durant els set dies de pluja d'aquella tardor, que a l'Avencó va ser molt forta. Al cap d'una setmana, el mosso va rebre la visita inesperada del seu germà, que el venia a buscar perquè tornés a casa. Havia trobat una mongeta d'or a peu de riera, al Tenes, i ara eren rics per comprar més terra i poder treballar junts. Efectivament, hi havia una reu gravada a la mongeta d'or.

Història

Aquest tipus de llegendes relacionades amb els fenòmens naturals on hi entra la màgia i l'existència d'algun personatge fantasiós, són de clara influència romàntica. Per la zona del Montseny hi ha multitud de llegendes sobre bandolers, dones d'aigua i bruixes i els seus poders o encanteris. En un context de legitimació de la nacionalitat i de creació de mites sorgeixen noves quimeres de caire social i sobretot moral. Una altra llegenda molt recurrent durant el segle XIX fou la dels tresors amagats, en arbres o dins les parets de cases abandonades. Per Tagamanent també trobem una llegenda d'aquest tipus: Diu la creença que al camí de Tagamanent hi ha una roca dita Centelles, que al punt de mitjanit es bada i deixa el pas lliure al qui se sent prou ardit per no fer cas d'una serpassa que obre un pam de boca i que llança uns bramuls esgarrifosos. Dins la roca hi ha un tresor incalculable, que hom pot agafar fàcilment, només però, durant el breu temps en què cauen les dotze batallades de mitjanit, després del so de les quals la roca es torna a cloure, fins l'any que ve a la mateixa hora, i si hom no té temps de sortir resta presoner i enclòs a dins.